

ЧЛ.-КОР. ПРОФ. Д-Р ИК. Н. ЛЮБЕН БЕРОВ
(1925-2006 г.)

На 7 декември 2006 г. почина големият български учен-икономист, стопански историк, бившият министър-председател на Р България Любен Беров.

Той е роден в София на 6 октомври 1925 г. Средно образование завършва в елитната тогава Първа софийска мъжка гимназия, а висше - в Държавно-стопанския отдел на Юридическия факултет при СДУ, обособен през 1949 г. като Стопански факултет към СУ (по-късно преобразуван във Висш икономически институт "Карл Маркс").

От май 1950 г. Л. Беров е редовен асистент в катедра "Политическа икономия", а наскоро след това - към ВИИ "К. Маркс". От 1953 г. е преподавател по едноименната учебна дисциплина. През 1954 г. той защитава научната степен "кандидат на икономическите науки" (сега д-р) и от 1961 г. е доцент, а през 1970 г. е вече професор. Научната степен "доктор на икономическите науки" Любен Беров получава през 1976 г. след успешна защита на дисертация на тема "Революцията на цените на Балканите през XVI - XIX век".

През 1985 г. проф. Беров преминава на работа в Института по балканистика към БАН. От юни 1990 г. е икономически съветник на президента Желев, а от декември 1992 г. до октомври 1994 г. поема поста министър-председател на България, воден единствено от желанието да помогне на своята страна в един сложен и тежък период. Въпреки голямата си заетост продължава да чете лекции в Университета за световно и национално стопанство.

Всеки, който познава неговата преподавателска работа, знае колко много дава той на младите хора от своята забележителна ерудиция, от своя житейски опит и морални норми на поведение.

Наред с лекционната си дейност той улеснява подготовката на студентите с активното си участие в написването на необходимите им учебници и учебни помагала. Бил е отговорен редактор и съавтор на значими икономически и исторически издания като "Стопанска история на България 681 - 1981 г." (1981), "Икономиката на България" Т. 1, трите издания на колективния учебник "Стопанска история" (1966, 1974, 1982 г.). Авторският учебник на проф. Л. Беров "Стопанска история. Икономическо развитие на света от древността до наши дни" (1994 г.) е преиздаден два пъти поради големия интерес към него не само от страна на студентите-икономисти, но и от широк кръг читатели, интересувани се от икономическите и социалните проблеми на света.

Дългогодишен титуляр на катедрата по стопанска история към УНСС, проф. Беров има заслугата за подготовката на десетки аспиранти (български и чуждестранни), които са почерпили от богатството на неговите знания и впечатляващата му осведоменост за постиженията на световната стопанско-историческа наука.

Ценен принос към българската стопанска история са многобройните изследвания на проф. Беров, посветени на непроучени дотогава проблеми от

развитието на основните отрасли на българското народно стопанство: промените в обема и структурата на индустриалното производство, действителните темпове на развитието му през 1918 - 1944 г., размера на промишлените капиталовложения и тяхната ефективност и др.

По инициатива и под редакцията на проф. Беров са и колективните сборници "Развитието на индустрията в България" (1990) и "Протекционизъм и конкуренция на Балканите през XX в." (1983), в които се разглежда кратко развитието на редица индустриални браншове, както и политиката на балканските държави спрямо промишлеността през XX в.

От голямо значение за изясняване на аграрните отношения в България са редица студии, в които авторът изследва аграрния преврат, разпределението на поземлената собственост, доходността на различните категории земеделски стопанства в периода между двете световни войни.

Към отрасловите изследвания на проф. Беров се отнасят редица публикации, в които се проучва развитието на сферата на обръщението в България и в останалите балкански страни за продължителен период - османското владичество и епохата на капитализма. Много ценни са научните приноси на автора в изследването на историята на цените в мащаба на Балканите и влиянието на западноевропейската икономическа конюнктура върху тях за времето от средата на XVIII в. до 1912 г., както и за междувоенния период.

Друга важна насока в научноизследователската работа на проф. Беров бележат монографиите и многобройните статии, посветени на материалното положение на различните категории трудещи се от града и селото през епохата на капитализма в България и в другите балкански държави.

Израз на многостранната научна ерудираност на Любен Беров са и неговите разработки в областта на историята на икономическата мисъл в България, политическата икономия, историята на работническото движение у нас и в чужбина, както и множеството заглавия, в които се разглеждат актуални проблеми на съвременната българска и световна икономика.

Отиде си големият учен и общественик проф. Любен Беров, ценен като един от най-изтъкнатите специалисти не само в българските, но и в европейските и в американските научни среди. Неговата богата езикова култура (немски, английски, френски, руски, италиански езици) му позволяваше достойно да представя българската наука на многобройни международни научни форуми, както и да изнася лекции в чуждестранни университети - в Брюксел, Берлин, Оксфорд и Мелбърн. Голяма е заслугата му за включването в Международната асоциация по стопанска история на българското Дружество по стопанска история, създадено също по негова инициатива.

Поклон пред светлата му памет!